

**Cvetka
Hojnik**

**Marijan
Mirt**

**Sladana Matic
Trstenjak**

**N a g r a j e n c i
DLUM 2019**

13. 10. – 31. 10. 2020
galerija DLUM

Nagrajenci

DLUM 2019

Marijan Mirt

Sladana Matić Trstenjak

Cvetka Hojnik

Cvetka

Hojnik

Cvetka Hojnik

Umetnost Cvetke Hojnik in ona sama nista nikoli dve različni plati ene medalje. Zvesta obljuba umetnice sebi in dovoljenje gibati se v vse dimenzije ustvarjanja spajata njen raznoteri in zajeten likovni opus v samo bistvo slikarke, ki je bila za leto 2019 že tretjič nagrajena umetnica DLUM.

Njen veliki črni diptih *Temna stran meseca v mešani tehniki* se je letos umaknil spet belim slikam in tako nadaljuje svojo izpoved o polarnosti kot primarni in nujni resničnosti.

Cvetka Hojnik k slikarstvu pristopa s prvobitno in z neposredno, s skoraj čutno izkušnjo materialov ter z instinktivnim občutkom za in z zaupanjem v kozmičen red. Njena sistematičnost in študioznost sta zaznamovani s ponižnostjo v raziskovanju tehnik tradicionalnega likovnega ustvarjanja, pri katerem z lahkotnostjo podreja snov svoji viziji, pri tem pa za pripoved svojih globokih osebnih doživljanj izbira

niz različnih likovnih sredstev – v sožitju z naravo uporablja tekstilne, slikarske, tudi naravne organske in že uporabljene ali zavržene materiale.

Estetsko dovršene in skrbno načrtovane likovne kompozicije Cvetke Hojnik v svoji naglašeni monokromnosti dajejo podobi – naj si bo to črnina ali na pričujoči razstavi ponovno podčrtana belina – pečat monumentalnosti, zaradi katere delom prisluhnemo s skoraj zamaknjeno kontemplacijo. Globine njenih del niso neslutene, saj pripnejo naš pogled med razsežnosti zemlje in neba, kot bi to storila kakšna votivna podoba. V uporabi čistih geometrijskih likov, barv in v globinskem poseganju v prostor nas dela lahko spominjajo na suprematističen cikel *Belo na belem* Kazimirja Maleviča (1879–1935), vendar pa nas v mirnosti minimalističnih asemblažev neizogibno pokliče tudi umetničina brezpogojna predanost detajlom. Ti igrivi in nežni grafizmi se v umetničinem opusu preobražajo v tekstilne reliefe, rastejo v dodatke iz narave in na belih asemblažih igrajo vedno bolj samozavestno, čeprav še zmeraj subtilno vlogo. S

premagano sramežljivostjo prehajajo v ospredje ter izstopajo iz prostora slikarskega telesa. Pričajo o matematiki smisla, glasbi razuma, prišepetavajo o nevidnem v starodavni simboliki vidnega. Ključen del, »rdeča nit« likovnih del Cvetke Hojnik je tudi uporaba predvsem rdečih, pa tudi črnih poudarkov, ki povežejo njena dela z umetničino tiho, a močno energijo, z večnostjo preobražanja življenja in ljubezni ter njeno zavezo prisotnosti v procesu umetnosti.

Umetnica z ustvarjanjem svojih slik pripoveduje o za življenje bistveni polarnosti in preko bazičnega zavedanja razume večplastnost vsakega bitja. Nasprotja na njenih delih so komplementarnosti, samostojna, a prepletena življenja, ki so namenjena, da hranijo in inspirirajo druga drugo.

Vsako delo Cvetke Hojnik je tako materialna in vizualna provokacija k uvidu popolnosti intimne biti slehernika, hkrati pa njegove povezanosti in ne ločenosti od sočloveka.

Kristina Prah

BIOGRAFIJA

Cvetka Hojnik je rojena v Murski Soboti. Po končani gimnaziji v Murski Soboti je diplomirala na Naravoslovno tehniški fakulteti v Ljubljani, oddelek

za tekstilstvo, študijski program oblikovanja tekstilij in oblačil (mentor red. prof. Darko Slavec, akad. slik., graf. spec.). Študirala je tudi na ALUO v Ljubljani (prof. Gorenc, prof. Vogeljik). Z nalogo En Soph – Asemblaži in teksturiranje skozi fraktale kabale je pridobila na Šoli za slikanje in risanje naziv magistrica likovnih umetnosti.

Skupaj s Ferijem Lainščkom je ustvarila likovno pesniško zbirko Posončnice v štirih jezikih. Prav tako je izdala umetniške knjige Hologrami ljubezni, Ne bodi kot drugi, Sončna hiša ter Bližina na poezijo Ferija Lainščka in umetniške knjige po pesmih Enza di Grazie, Luciana Morandinija, Milana Vincetiča ter Mika Markarda.

Za svoje ustvarjanje je prejela več nagrad in priznanj, med drugim tudi nagrado DLUM 2006,

posebno priznanje na razstavi Hommage Spacalu 2007 in veliko odkupno nagrado na Ex Temporu Piran na temo Soline (2009) ter priznanje župana mag. Antona Balažeka za kulturne dosežke doma in v tujini (2013). 2014 je ponovno prejela nagrado DLUM. Leta 2019 je prejela Gran Prix na mednarodni razstavi Žene slikari v Majdanpeku, Srbija in letos ponovno nagrado DLUM za ustvarjanje v letu 2019. Letos je prejela tudi posebno nagrado strokovne žirije na 3. mednarodnem bijenalu del na papiru Prijedor 2020.

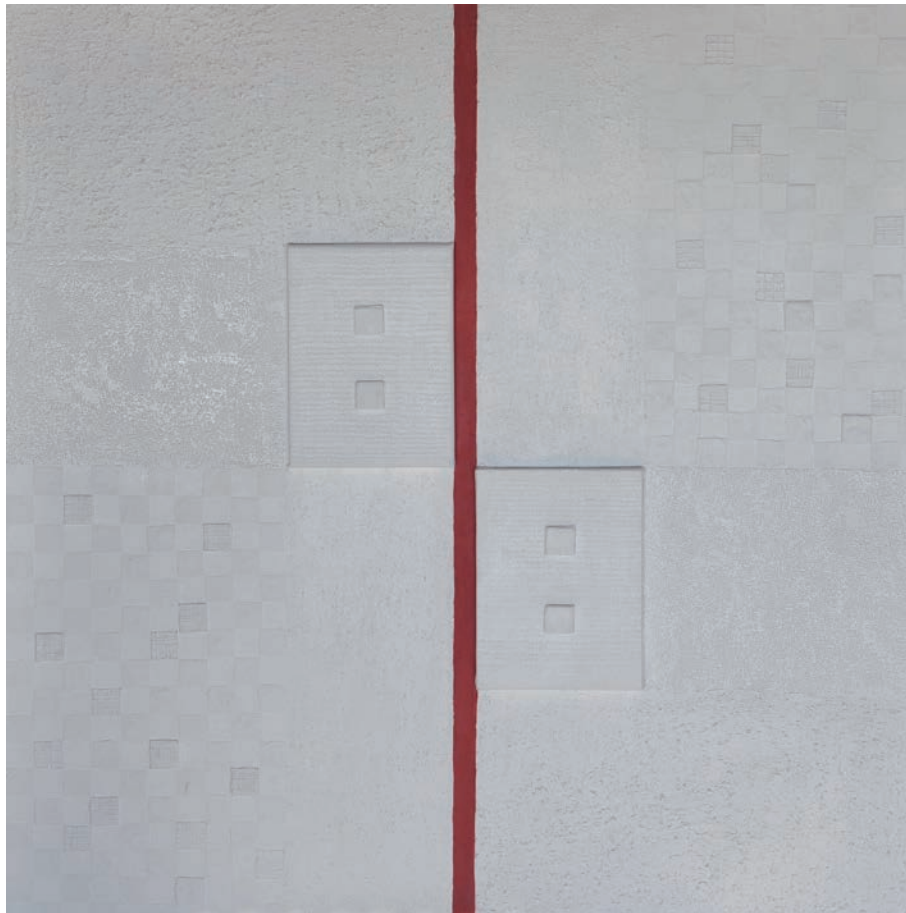
Je članica DLUM, ZDSLU, Avstrijskega društva likovnih umetnikov ter Društva mednarodnih svobodnih umetnikov.

Leta 2013 je imela pregledno razstavo svojih del v Galeriji – Muzej Lendava. Ob tej priložnosti je izšla njena monografija.

Živi in ustvarja v Lendavi.

iz ciklusa Tišina strasti, 2019, mešana tehnika, 50 x 70 cm

iz ciklusa Tišina strasti, 2019, mešana tehnika, 80 x 100 cm

iz ciklusa Tišina strasti, 2019, mešana tehnika, 40 x 40 cm

SLAĐANA
MATIĆ
TRSTENJAK

SLAĐANA MATIĆ TRSTENJAK

Dela mlade mariborske slikarke Slađane Matić Trstenjak nosijo njen edinstven in nekonformističen, jasno prepoznaven pečat. Peljejo nas v ekspresivne abstraktne pokrajine, ki so se sinkretistično in takrat nezavedno zapisale v njenem otroškem spominu, z njeno globoko in s stvarno izkušnjo pa dobivajo zmeraj otipljive naslove. Lani smo se sprehodili skozi Rdeči dež, s katerim si je umetnica že drugič pridobila naslov nagrajenke DLUM, letos pa lahko ob njem opazujemo še dela Prihod mavrice, Luna, noč, Neobiskani snegovi in druge.

Način Slađaninega ustvarjanja bi lahko primerjali z avtomatičnim risanjem, katerega pionirja sta bila v nadrealizmu André Masson (1896–1987) in Jean Arp (1887–1966) in pri katerem podobe nastajajo neovirano in lahkotno, v odsotnosti (hotene) zavesti. Te se pri avtorici rojevajo skozi uporabo temeljev

likovnega izražanja in različne tehnične osnove. Plastenje barvnih nanosov slikarka gradi z intuicijo, ki je v likovnem procesu njeno preroško orodje in kateremu dovoli, da slika numinozno vsebino na način, da jo preplavi in osupne. Barve izbira neobremenjeno in subjektivno, podobno kot nekoč ekspresionisti, oblike pa fauvistično reducira – kot so se zapisale v njenih spominih v skrivnostno povezane dele uma. V črnini, ki se praviloma integrira v radoživo barvitost njenih del, pogosto ne kaže samo težkih spominov, ki so z vojno naselili v njeni mladosti prijazne gozdove, ampak predvsem dušne kosti svojega divjega ženskega sebstva. Črna, ki jo avtorica rada uporablja, zato ni tema, a včasih je odsotnost svetlobe. Je simbol arhetipske ženske narave in umetničine bogate integritete – črpati iz prirojenih ženskih moči čutenja, slediti

tistemu, čemur pripadaš, ne postavljaš si mej in nastopati z dostojanstvom.

S kolažiranjem barvanih (ali pa ne) lističev na spodnje in osrednje partije platna umetnica nadomešča naslikane površine, simbolično pa tako na svoj način zaupa poglede slapovom vode, ki mineva mimo nje, listom, ki jih jesen vrtniči z dreves, žarkom, ki jih neumorno sonce lomi skozi črne oblake v mavrico po dežju. Ti papirnati barvni prameni, ki segajo čez rob platna in se vsipavajo proti tlom, se radi razlijejo na belino galerijske stene. Z njimi nas Slađana Matić Trstenjak vabi, da postanemo čuječi opazovalci naravne cikličnosti in sprejemajoči potrebne minljivosti. Poleg tega pa ti kolažirani »podaljški« pozivajo bele stene, da postanejo nestičen del slikarskega platna, v čemer lahko občutimo absurdnost postavljanja meja in samoodrekanja si svobode. Na ta način umetnica, morda nezavedno, tudi izziva v zahodnem svetu zakoreninjeno moč koncepta belega galerijskega prostora, s tem pa subtilno premika meje možnosti sodobnega razstavljanja del.

Umetnost Slađane Matić Trstenjak je nenehno igriva in močna v ustvarjalni simboliki. Njena dela rastejo od miniaturnih pa do velikih reprezentativnih formatov in bolj kot rastejo, večja je njihova izraznost, impresivneje nas povlečejo v barvite tokove njenih svobodnih in globoko empatičnih neskončnih pokrajin.

Kristina Prah

Sonce, ogrej me (Bosna), 2019, akril, mešane tehnike na platnu, 100 x 120 cm

BIOGRAFIJA

Slađana Matić Trstenjak (1985, BiH) je magistrirala iz slikarstva na ALU Široki Brijeg, Univerza Mostar (2010, BiH). Izbrane samostojne razstave: Festival likovnih umetnosti – Galerija Kranjske hiše (Kranj, 2020), UGM šop (Umetnostna galerija Maribor, 2019), Galerija Vladimir Filakovac (Zagreb, Hrvaška, 2019), Sinagoga Lendava/Muzej Lendava (Slovenija, 2019) itn. Razstavljala je na preko devedesetih skupinskih razstavah: »Neznana bližina – slovensko sodobno slikarstvo«, Galerija Profeta (Budimpešta, Madžarska, 2018) itn. Prejela več nagrad: Nagrada Društva likovnih umetnikov Maribor 2019 in 2016, Nagrada Kulturoš 2018 (Čakovec, Hrvaška) itn. Živi in ustvarja kot samozaposlena v kulturi v Mariboru.

Prihod mavrice, 2020, mešane tehnike na platnu, 150 x 190 cm

Rdeči dež-nagrajenka DLUM, mešane tehnike na platnu, 150 x 214 cm

Marijān

Miirt

Marijan Mirt

Marijan Mirt je predvsem na mariborskem, pa na slovenskem in tudi na širšem evropskem prostoru prepoznaven kipar po svojem vsebinsko bogatem in kritičnem izrazu v značilnih viskozno podaljšanih figurah. V vsem ga ženejo estetika, vestnost v postopkih izdelave in sledenje tradicionalnim likovnim zakonitostim. Njegov umetniški pristop je svež in neumorno kuriozen, ustvarja, kar ga pokliče, iz razgledanosti in ne, da bi ugajal.

Iz lanskega (pre)visokega kipa Gobec, ki je kiparju Marijanu Mirtu v letu 2019 že četrtrič prinesel naziv Nagrajenca DLUM, sta letos zrasi dve nekoliko nižji, kot sorojenca samostojni, a drug drugi enaki razpotegnjeni in sloki podobi. Človeškemu telesu nalik zelo dolgi in suhljati figuri nosita pasji glavi, ponosno sta zravnani in statično pokončni, obenem pa razgibani v suvereni postavitvi v prostor ter v

vehementni reliefni obdelavi, pri kateri ni noben detajl slučajnost.

Ekstremna redukcija kiparskega volumna, ki je za gledalca značilen Mirtov podpis, nas lahko spomni na primer na Alberta Giacomettija (1901–1966), vendar je ta pri njem rezultat njegove edinstvene izkušnje bližine oziroma distance, ki se pojavlja kot oblika potrebe, ki deluje v nasprotju z njegovo voljo. Po drugi strani pa lahko v prijaznih zverinskih glavah Mirtovih figur in v njihovih podaljšanih telesih prepoznamo spomin na ikonične bronaste zajce Barryja Flanagana (1941–2009), ki za slednjega predstavljajo destilacijo njegove dolgoletne fascinacije z ontologijo in pa eksponiran potencial posredovanja sporočila, za katerega mu manifestacija človeškega telesa ni zadoščala. Marijan Mirt, drugače kot Flanagan, živalskih udov

svojih kipov ne antropomorfizira, marveč raje obratno – človeškim lastnostim skozi živalske dele telesa pripenja animalične značilnosti, na humoren in hkrati kritičen način. Mirtove gracilne figure so v odnosu do Giacomettijevih in Flanaganovih ustvarjene iz njegovega zanimanja, kako izgledajo telesa v svoji senci – v svojem dvojniku, v svoji edini stalni in fluidno spreminjajoči se podobi – zato ne stojijo na masivnih podstavkih, ampak rastejo kot klice iz tal. Visoke skulpture dihajo v vsem eteričnem prostoru, ki ga naseljujejo kot materializirane dolge večerne sence, ekspresivno obdelane v površini in patini. Ob Mirtovih skulpturah nas tako prevzame Jungova ideja sence kot zatrtega ali zanikanega dela sebstva, ki ga bi ga zrela oseba z integracijo znala priklicati v zavest in bi jo tam znala zavestno pregnesti in preustvariti po svoji vesti. Na tak način svoje skulpture in »sence« na globalni ravni oblikuje Marijan Mirt, pri tem pa »/.../ z največjo vestnostjo skrbi za najmanjše, kar je ustvaril, enako kot za največje in kakor za vse vesolje«, če se izrazimo z besedami Nikolaja Kuzanskega.

Enakovredna dvojica Gobec Gubec – v analogiji na Matija Gubca, vodjo kmečkega upora – v nemi prisotnosti in razgovoru predstavlja simbol nasprotij, ki (dandanes pa sploh) nikoli niso absolutna – ne zlo ne dobrota, ne laž ne resnica, ne dan ne noč – vse prehaja in se preliva. Če zavzame dovolj močan glas, napolni prostor kot prezentna figura. Vsi imamo danes svobodo povedati svoje mnenje in v času modernega individualizma to zelo radi počnemo, a kaj je danes pravzaprav naše? Ali se ne pokaže pogosto, kako so besede nekoga le parafraza besed nekoga z druge strani? Vsi smo različni in vsi enaki. Sence so resničen in živ del nas, obstajajo tudi, kadar jih ne gledamo ali jih zanikamo. Če jih sprejmemo, pa postanejo naša moč, da ne one, ampak mi – kot Mirtovi rastoči kipi – absorbiramo in sijemo svojo svetlobo.

Kristina Prah

BIOGRAFIJA

Rodil se je leta 1975 v Zagrebu. Magistriral je na Akademiji likovnih umetnost v Zagrebu (1999, prof. M. Vuco). Je avtor več javnih skulptur doma in v tujini. Pripravil je več kot dvajset samostojnih razstav in mnogo skupinskih. Je član DLUM, ZDSLU in ULUPUH. Razstavlja samostojno in v skupini doma ter v tujini. Prejel je številne nagrade in priznanja, med drugim priznanje Riharda Jakopiča 2020, zlato medaljo za kiparstvo na Salon des Beaux Arts du Carrousel, Louvre 2017 ter štirikrat nagrado DLUM 2013, 2017, 2018 in 2019; Artfarers 2012, Atene; Simpozij Penza 2009 in 2010, Rusija itn. Ukvarja se s kiparstvom, slikarstvom, računalniškim oblikovanjem, fotografijo in likovno pedagogiko.

Musel-Muzzle, 2020, mešana tehnika, 240 x 120 x 70 cm

Musel-Muzzle, 2020, mešana tehnika, 240 x 120 x 70 cm

Musel-Muzzle, 2020, mešana tehnika, 240 x 120 x 70 cm

Nagrajenci DLUM 2019

Marijan Mirt

Sladana Matić Trstenjak

Cvetka Hojnik

Kolofon

Naslov kataloga: Nagrajenci DLUM 2019, Cvetka Hojnik, Sladana Matič Trstenjak, Marijan Mirt
Katalog izdal: DLUM, Trg Leona Štuklja 2, Maribor
Založnik: DLUM, Maribor

Zanj: dr. h. c. Vojko Pogačar

Avtorica besedil: Kristina Prah

Oblikovanje in tehnično urejanje: Vojko Pogačar

Fotografije: Marijan Mirt, Sandi Baumgartner

Izdaja: Prva izdaja

Dostopno na: www.dlum.si

Izid: Maribor, oktober, 2020

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

73/76"2020"(497.4)(083.824)

PRAH, Kristina, umetnostna zgodovinarica

Nagrajenci DLUM : Cvetka Hojnik, Sladana Matič Trstenjak, Marijan Mirt : [razstava, 13.10.- 31.10.2020] / [avtorica besedil Kristina Prah : fotografije Marijan Mirt]. – 1. izd. – Maribor : DLUM, 2020

1. Gl. stv. nasl.

COBISS.SI-ID 31969795

spozorja:

Nagrajenci

DLUM 2019